

2024-07-19 Nr. NV-1932

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-814(2) TAP-24-815		Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimo Nr. 795 „Dėl Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių ir indeksuotų draudimo sumų dydžių patvirtinimo“ pakeitimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1463 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą“ pripažinimo netekusiu galios		
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Rengėjas Finansų ministerija	Svarstyta Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis	Siūloma Svarstyti Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☒ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis)
			2024-07-09	☐ Gražinti tobulinti

SPRENDIMO ESMĖ
<p>Įsigaliojus Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo naujam redakcijai (toliau – Įstatymas) teikiamu pirmuoju nutarimo projektu siekiama detaliau reglamentuoti eismo įvykio metu padarytos žalos ir mokėtinos draudimo išmokos nustatymo tvarką, žalos administravimo, draudimo išmokos apskaičiavimo ir mokėjimo sąlygas, sumokėtų draudimo išmokų grąžinimo atvejus. Paskutinį kartą šios nuostatos buvo tikslintos 2018 m., todėl dabar Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklės (toliau – Taisyklės) dėstomos nauja redakcija.</p> <p>Šios Taisyklės yra plačiai naudojamos tiek draudikų, tiek draudėjų, tiek žalą likviduojančių automobilių remonto įmonių, tiek Teismų praktikoje, todėl pasižymi ypatingai detaliu situacijų reglamentavimu.</p> <p>Esminiai Įstatymo pakeitimai įsigalioję 2024 m.:</p> <ul style="list-style-type: none">- draudžiamos turės būti visos motorinės transporto priemonės, atitinkančios Direktyvoje pateiktus draustinų transporto priemonių kriterijus: didžiausias projektinis greitis daugiau kaip 25 km/h arba didžiausias grynasis svoris – daugiau kaip 25 kg, o didžiausias projektinis greitis – daugiau kaip 14 km/h, t. y. po Įstatymo įsigaliojimo atsirado pareiga drausti elektrinius paspirtukus, kurių projektinis greitis didesnis kaip 25 km/h, ir traktorius bei savaeigės mašinos;- tikslinamas eismo įvykio apibrėžimas – nurodant, kad tai įvykis, kai judant, sustojus ar stovint transporto priemonei yra padaroma žala. Toks sąvokos patikslinimas sudaro galimybę įgyvendinti Direktyvos reikalavimą, kad būtų atlyginta ir stovinčios transporto priemonės padaryta žala;- nustatoma, kad draudimo suma dėl vieno eismo įvykio Lietuvos Respublikos teritorijoje, neatsižvelgiant į tai, kiek yra nukentėjusių trečiųjų asmenų, bus 6 450 000 eurų dėl žalos asmeniui (įskaitant neturtinę eismo įvykio žalą) - buvo 5 000 000 eurų dėl žalos asmeniui (tarp jų 5 000 eurų dėl neturtinės žalos) ir 1 300 000 eurų dėl žalos turtui – buvo 1 000 000 eurų dėl žalos turtui. Kaip nustatyta Direktyvoje, draudimo sumų dydžiai dėl žalos asmeniui ir dėl žalos turtui kas 5 metai nuo 2021 m. gruodžio 22 d. bus indeksuojami atsižvelgiant į Europos suderintą vartotojų kainų indeksą ir nurodomi Europos Komisijos deleguotuosiuose aktuose. <p>Teikiamu antruoju nutarimo projektu siūloma pripažinti nutarimą Nr. 1463 netekusiu galios, nes kitus Įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, išskyrus Taisykles, tvirtina finansų ministras.</p>

PASTABOS, PASIŪLYMAI
Nutarimų projektai suderinti su Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuru, Teisėjų taryba, Nacionaline teismų administracija.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Projektai buvo svarstyti 2024 m. liepos 9 d. tarpinstituciniame pasitarime. Vyriausybei svarstyti teikiamas nutarimas Nr. 795 patikslintas atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir nurodytame tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus.

Nutarimu Nr. 795 tvirtinamų Taisyklių 15 punktas papildytas nuostata, numatančia galimybę neskaičiuoti sugadintų dalių nusidėvėjimo, jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo sugadintą transporto priemonę remontuoja pas draudiko ar Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro (toliau – Biuras) rekomenduotą remonto paslaugų teikėją arba pasirinktą remonto paslaugų teikėją, kuriam draudikas ar Biuras raštu pritarė, kai nėra galimybių sugadintų dalių suremontuoti ir remontui naudoti dėvėtų ar neoriginalių dalių.

Papildoma Taisyklių nuostata suderinta darbo tvarka su Lietuvos banku, Biuru ir iš dalies su Lietuvos autoverslininkų asociacija. Lietuvos autoverslininkų asociacija pateikė papildomą siūlymą nustatyti, kad keičiamų sugadintų dalių nusidėvėjimas neskaičiuojamas, jeigu nėra galimybių jų suremontuoti, kad atlikus remontą sugadintos dalys atitiktų **transporto priemonės gamintojo** techninius **remonto**, aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus, ir kai nėra galimybių remontui naudoti nepažeistų dėvėtų ar neoriginalių dalių, atitinkančių **transporto priemonės gamintojo** techninius **remonto**, aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus.

Finansų ministerija siūlo neatsižvelgti į šį Lietuvos autoverslininkų asociacijos siūlymą, kuris gali lemti tai, kad net ir remontuotinos dalys turės būti keičiamos naujomis. Siūlymas remontui naudoti tik nepažeistas dėvėtas dalis gali užkirsti kelią naudoti remontui originalias dėvėtas dalis, net jeigu jos bus tik lengvai pažeistos ir remontuotinos. Be to, transporto priemonių dalims taikomo nusidėvėjimo apskaičiavimo ir taikymo klausimai nėra Taisyklių reguliavimo objektas ir sprendžiami atskirame (specializuotame) teisės akte.

Biuras dėl galimybės neskaičiuoti nusidėvėjimo išvelgia galimas rizikas, kurios detalai išdėstytos teikime. Finansų ministerijos vertinimu, Biuro nurodytos galimos rizikos neturėtų realizuotis, nes draudikai ar Biuras turės galimybę patikrinti remonto paslaugų teikėjų remonto sąmatas ir, nustatę galimą piktnaudžiavimą, kai remontuojant senas transporto priemones senos dalys keičiamos naujomis dalimis, galės spręsti dėl tolesnio bendradarbiavimo su tokiais remonto paslaugų teikėjais.

Vertinama, kad Taisyklių papildymas, atsižvelgiant į ekonominę logiką, nelems, kad visais atvejais remontuojant seną transporto priemonę remontas bus atliekamas naujomis dalimis, nes Taisyklių papildymas tokios būtinybės nenumato. Taisyklės tik numato galimybę neskaičiuoti keičiamų sugadintų dalių nusidėvėjimo, kai nėra galimybių sugadintų dalių suremontuoti ir remontui naudoti dėvėtų ar neoriginalių dalių.

Pateiktas Taisyklių papildymas užtikrins, kad, nukentėjusiam trečiajam asmeniui transporto priemonę remontuojant pas draudiko ar Biuro rekomenduotą ar su draudiku ir Biuru suderintą remonto paslaugų teikėją, nukentėjusiam trečiajam asmeniui nereikės primokėti už atliekamus remonto darbus.

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS

Pasirenkama

- ☐ Esminės
- ☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio
- ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos
- ☒ Pastabų nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vaclovas Medišauskas

Ekonomikos politikos grupė